

Herdenken en protest? Memoreren past beter

Gebeurtenis *Hannah – de belofte voorbij* **Script** Wies Venmans **Regie** Brigitte Odett **Met** Jette van der Meij, Miriam Venema en Bas Maassen **Techniek/decor** Bert Vermijs **Productie** Venmans **Gezien** 25/4, De Winsinghof Roden **Publiek** 94
★★★★☆

Een facet van de Tweede Wereldoorlog. Het stuk speelt trouwens 35 jaar later, omstreeks 1980. *Hannah – de belofte voorbij* is een verhaal met een Joodse signatuur, gekoppeld aan twee families.

Antisemitisme passeert in de vorm van Jodenhaat. Maar om te stellen – wat de producent doet – dat de voorstelling de sfeer van actueel herdenken en protest benadert... Nou nee. Memoreren. Als begrip past die term beter. Vooral, omdat auteur Wies Venmans het breder trekt en de tragische associaties met bezetting en verzet vermijdt. Ze vormen een gegeven. Er is iets anders aan de orde.

In een paar koffers heeft Hannah Jacobs boeken, brieven en andere documentatie opgeslagen en jarenlang bewaard. Wat moet ze ermee? Eindelijk komt ze toe aan een drastische opruiming.

Die stapels bevatten een geheim, dat echter niet uitsluitend háár geheim is. Het raakt haar overleden man Bernard, maar ook haar zoon, de stoïcijnse zakenman Max die het altijd druk heeft en op zijn tijd een neut consumeert.

Het gebrek aan contact irriteert de dochter, de opvliegender Lea. Zij heeft het niet zo getroffen in het leven, wapent zich tegen een vechtscheiding en torst een trauma, omdat broer Max de lieveling is van moeder.

Haar aarzeling heeft Hannah op een gegeven moment overwonnen. Ze besluit open kaart te spelen tegenover de beide kinderen, door een brief uit São Paulo uit 1946 voor te lezen. Misschien, omdat ze de

afrekening met zichzelf nodig heeft, en zich er ook van bewust is dat ze niet het eeuwige leven heeft. 'Een moeilijk gesprek.' Dat is de basis van het concept.

Hoewel, er is meer. Wies Venmans heeft melodramatische verwijzingen met zorg en goede smaak vermeden. De confronterende voorstelling gaat over de wederzijdse verhoudingen in die kleine familie. Een soort weerspanning van de drie figuren is beeldend en allerm minst braafjes uitgetekend. De relatie is broos, gevoed door een beladen gebeurtenis uit het verleden.

De muziek verzacht de misère van de familie niet

Dit blijkt uit telefoongesprekken, gelezen en gespeelde fragmenten. Soms in ruzieachtige bespiegelingen, dan weer in monologen tot het publiek. Het veroorzaakt de spanning van een mysterie, zonder dat er sprake is van de koers naar een thriller.

Laat ik het zo zeggen: Hannah heeft het leven van een kind gered, maar als je wilt weten hoe het is gelopen, moet je elders terecht, of de première gaan zien op 3 mei in Amstelveen. Het is een stuk met een open einde. Van een *happy end* is geen sprake. Evenmin van een naargeestig slot.

De muzikale inlassen hebben iets nostalgisch. Dit verzacht de misère van de familie niet en Jette van der Meij, Miriam Venema en Bas Maassen tonen in explosies en berusting kracht en beheersing.

JACQUES J. D'ANCONA

**Confronterend spel van Jette van der Meij en Bas Maassen in *HannaH*
– de belofte voorbij.** FOTO: JASPAR MOULIJN